

Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului	Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice
Data:	26.10.2017
Autoritatea administrației publice autor:	ANRE
Subdiviziunea:	Departamentului Reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	Daniel Chiviriga – consultant principal al secției energie electrică și regenerabile, tel: 022 852934, dchiviriga@anre.md ; Veaceslav Țurcanu – consultant superior al secției energie electrică și regenerabile, tel: 022 852934, vturcanu@anre.md
Componentele analizei impactului de reglementare	
1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare	
Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	2
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	6

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

- 2 - nivel de interes public este mediu deoarece, proiectul Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice se atribuie unor grupuri sociale distincte, și anume: operatorilor sistemului de distribuție și operatorul sistemului de transport a energiei electrice (operatori de sistem) și utilizatorilor de sistem (furnizori, inclusiv consumatorii finali).
- 2- intervenția nu este nouă, în mare parte deja existentă în cadrul normativ (Hotărârea ANRE nr.393 din 15.12.2010), necesitatea intervenției a fost stabilită expres în Legea cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016.
- 2- ar putea fi afectată neesențial o parte mai mare a societății: operatorii de sistem și utilizatorii de sistem (furnizori, inclusiv consumatorii finali).

2. DEFINIREA PROBLEMEI

Prezentul AIR cuprinde argumentarea cu privire la necesitatea elaborării Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice (în continuare Regulamentul privind racordarea) reieșind din prevederile legislației Republicii Moldova și a impactului acestuia asupra activității participanților la piața energiei electrice (OST, OSD, producători, furnizori, consumatori finali).

În contextul aprobării noii Legi nr.107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, care a transpus prevederile Directivei 72/2009 CE, ANRE se află într-un proces de actualizare și revizuire a cadrului normativ necesar desfășurării activităților în sectorul energiei electrice.

Obligația de elaborare și aprobare de către Agenție a Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, reiese din

prevederile art.7 alin.(1) lit. h), art. 30 alin.(1) lit. j) și art.42 alin. (1) lit. i), din Legea cu privire la energia electrică.

Regulamentul privind racordarea va reglementa termenele și condițiile de racordare, de deconectare și de reconectare la rețelele electrice precum și condițiile de prestare a serviciului de transport și de distribuție a energiei electrice de către operatorii de sistem.

În art. 42 alin. (1) lit. i) din Lege se menționează că operatorii de sistem au obligația să efectueze racordarea, deconectarea și reconectarea la rețeaua electrică în termenele și condițiile stabilite de *Regulamentul privind racordarea*.

La fel, potrivit art.30 alin. (1) lit. l), operatorii de sistem sunt obligați să întreprindă măsurile necesare pentru prestarea serviciului de transport și distribuție a energiei electrice, în condiții reglementate, echitabile și nediscriminatorii pentru toți utilizatorii de sistem, în conformitate cu condițiile prevăzute în licență, prevederile Legii cu privire la energia electrică și *Regulamentului privind racordarea*.

În conformitate cu art.30 alin. (8) și art. 42 alin. (2) din Legea cu privire la energia electrică, operatorii sistemelor de transport și de distribuție sunt obligați să presteze serviciul de transport și de distribuție a energiei electrice în baza unui contract pentru prestarea serviciilor, încheiat în conformitate cu Legea și cu *Regulamentul privind racordarea*.

Problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate:

1. Transpunerea prevederilor cu privire la energia electrică, în partea ce ține de racordare, deconectare și de reconectare la rețelele electrice, prestarea serviciilor de transport și distribuție.

2. Elaborarea unui act normativ distinct care să delimiteze atribuțiile operatorului de sistem și cele ale furnizorului. Raporturile juridice dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem, în prezent, sunt reglementate de Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.393 din 15.12.2010 care nu corespunde exigențelor noii Legi cu privire la energia electrică, incluzând și partea de furnizare a energiei electrice.

3. Delimitarea mai clară a drepturilor și obligațiilor OSD fapt ce va contribui la realizarea separării activității de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice, conform cerințelor Pachetului Energetic III.

4. Prevederile regulamentului urmează a fi aplicate la stabilirea soluțiilor de racordare a instalațiilor de utilizare, a centralelor electrice ale solicitanților la rețeaua de transport sau de distribuție a energiei electrice, precum și în cazurile ce prevăd încheierea convențiilor de interacțiune între operatorii de sistem sau operatori de sistem și consumatori finali.

5. Evitarea neînțelegerilor la încheierea contractului de racordare atunci când instalația de racordare este proiectată și executată de Operatorul de sistem sau de o altă persoană autorizată. Până în prezent nu era prevăzut de către lege încheierea contractului de racordare între operatorul de sistem și solicitant. Racordarea la rețeaua electrică se efectua în baza unui deviz de cheltuieli prezentat de către operatorul de sistem, adăugând la acestea și tariful pentru prestarea serviciului auxiliar care include punerea sub tensiune a instalației de racordare în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.245 din 02 mai 2007. Devizul de cheltuieli elaborat de către operatorul de sistem pentru fiecare caz de racordare este calculat aparte în dependență de complexitatea lucrărilor executate. Odată cu aprobarea noii Metodologii de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem din sectorul electroenergetic, care include și tariful pentru prestarea serviciului auxiliar privind racordarea la rețeaua electrică a instalației de utilizare a consumatorului final calculat în baza formulei ce include toate cheltuielile operatorului de sistem și care nu lasă loc de dubii referitor la formarea tarifului de racordare la rețeaua electrică. Totodată încheierea contractului de racordare reduce timpul de executare a lucrărilor de racordare și scutește solicitantul de a se ocupa de căutarea

pe piață a unei persoane autorizată pentru a efectua proiectarea și altă persoană responsabilă de executarea lucrărilor de racordare.

Aceste prevederi nu se regăsesc în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.393 din 15.12.2010

6. Odată cu separarea activității de distribuție a energiei electrice de activitatea de furnizare a energiei electrice, apare necesitatea specificării în Regulamentul de racordare și acțiunilor ale operatorului de sistem, în scopul stabilirii corecte a modului de soluționare a cazurilor de conectare neautorizată la rețeaua electrică sau consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare. Aceste prevederi au rămas și în Regulamentul de furnizare și utilizare a energiei electrice aprobate prin Hotărârea nr.393 din 15.12.2010. Ele sunt necesare deoarece procesul de racordare la rețeaua electrică este specifică doar pentru operatorul de sistem.

7. Pentru a evita abuzuri din partea operatorilor, s-a reglementat termenul și procedura de reconectare la rețeaua de distribuție a energiei electrice a instalațiilor utilizatorilor de sistem. Referitor la abuzul din partea operatorilor de sistem, se subînțelege tergiversarea conectării la rețeaua electrică a instalațiilor de racordare (cazuri arătate în tabela de mai jos). Pentru a exclude abuzurile din partea operatorilor de sistem, art.48 alin.(3) și (4) din Legea cu privire la energia electrică stipulează expres termenii de executare a instalației de racordare:

Termenul de executare a instalației de racordare și de punere sub tensiune a instalației de utilizare la rețeaua electrică, după achitarea tarifului de racordare, nu va depăși:

- a) 10 zile lucrătoare, pentru racordarea instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție de tensiune joasă, cu condiția că nu sunt necesare lucrări de terasament;
- b) 40 de zile calendaristice, pentru celelalte cazuri de racordare a instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție de tensiune joasă;
- c) 60 de zile calendaristice, pentru racordarea instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție de tensiune medie și la rețelele electrice de tensiune înaltă.

Prin derogare de la prevederile alin.(3), în cazul racordării specifice a instalațiilor de utilizare la stațiile electrice de 35 kV sau 110 kV, precum și la instalațiile de 6 kV sau 10 kV, operatorul de sistem și solicitantul sunt în drept să negocieze și să stabilească alte termene de racordare.

Aceste prevederi nu se regăsesc în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.393 din 15.12.2010

Informația privind numărul cererilor de reconectare depuse în anul 2016 este ilustrată mai jos.

Operatorul de sistem	Total cereri	Reconectare ce a depășit termenul de 2 zile lucrătoare
RED Union Fenosa S.A.	30 278	57
RED Nord S.A.	10 490	0
RED Nord Vest S.A.	4 028	0

8. Soluționarea problemei cine este responsabil de deservirea tehnică și exploatarea instalațiilor electrice situate în aval de punctul de delimitare. Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de alte persoane autorizate aparțin consumatorilor finali care sunt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite în art. 48 alin.(6) și (9) din Legea cu privire la energia electrică:

Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de

racordare executate de electricienii autorizați aparțin consumatorilor finali care sunt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem.

Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații electrice, linii electrice și posturi de transformare sunt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Operatorul sistemului de distribuție este obligat să primească instalațiile electrice transmise cu titlu gratuit cu condiția efectuării de către proprietarul instalațiilor electrice, liniilor electrice și posturilor de transformare a lucrărilor necesare pentru a asigura corespunderea acestora cu cerințele de securitate. Corespunderea rețelelor electrice ce urmează a fi transmise în proprietatea operatorului de sistem se atestă în baza actului de corespundere, eliberat proprietarului instalațiilor electrice, liniilor electrice sau posturilor de transformare de către organul supravegherii energetice de stat. Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a liniilor și stațiilor electrice menționate se consideră venit neimpozabil.

Aceste prevederi nu se regăsesc în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărârea ANRE nr.393 din 15.12.2010

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt:

- Obligația ajustării cadrului normativ secundar la Legea cu privire la energia electrică care este conformă Directivei 72/2009 CE;

- În prezent, raporturile juridice dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem precum sunt prevăzute de Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărârea ANRE nr.393 din 15.12.2010 care nu corespunde exigențelor noii Legi cu privire la energia electrică, reglementând și partea de furnizare a energiei electrice;

- Este imperativă delimitarea într-un regulament separat a normelor cu privire la racordare și prestarea serviciilor de transport și distribuție de cele de furnizare.

- Necesitatea prevederii clauzelor obligatorii a contractului de transport al energiei electrice în concordanță cu noile reguli cu privire la alocarea capacității instituite prin Regulamentul privind accesul la rețelele electrice de transport pentru schimburile transfrontaliere și gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic aprobat prin Hotărârea ANRE nr.353/2016 din 27.12. 2016.

- Necesitatea stabilirii proceduri și condiții unitare transparente și nediscriminatorii de racordare la rețeaua de transport și de distribuție a energiei electrice.

Conform datelor prezentate de operatori, mai jos este prezentată informația privind numărul avizelor de racordare la rețeaua de distribuție a energiei electrice în 2016 eliberate de operatorii sistemului de distribuție.

Operatorul de sistem	Solicitări	Avize eliberate în termen	Avize liberate peste termen	Refuz
RED Union Fenosa S.A.	6 826	5 849	28	949
RED Nord S.A.	2 046	2 033	0	13
RED Nord Vest S.A	941	908	20	13

În concluzie, constatăm că operatorii de sistem s-au încadrat în limita de 10% de cazuri de întârzieri la eliberarea avizelor de racordare stabilită prin Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice

În tabelul de mai jos este indicat numărul de solicitări de racordare la rețeaua de distribuție a energiei electrice și executarea în termen a acestora de către operatorii de sistem pe perioada anului 2016

Operatorul de sistem	Total solicitări racordare	Executare în termen
RED Union Fenosa S.A	9 141	113
RED Nord S.A.	1 268	0
RED Nord Vest S.A	648	0

Din datele prezentate reiese, că doar operatorul de sistem Î.C.S. RED Union Fenosa S.A. a înregistrat 113 cazuri de executare peste termen a racordării la rețeaua sa de distribuție a instalațiilor de utilizare a solicitanților. Cereri de plată a compensațiilor din partea consumatorilor nu au fost înregistrate.

3. Stabilirea obiectivelor

Scopul: Implementarea prevederilor Legii cu privire la energia electrică și stabilirea în actele normative secundare a procedurii, termenelor și condițiilor de racordare la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice a instalațiilor de utilizare, a centralelor electrice și raporturile juridice dintre operatorii de sistem și utilizatorii de sistem privind prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice.

Obiective:

- implementarea în mod corespunzător a prevederilor Legii cu privire la energia electrică referitor ce ține de racordarea instalațiilor utilizatorilor de sistem, sistarea prestării serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice și/sau deconectarea acestora de la rețeaua electrică;
- sporirea gradului de transparență în relațiile dintre utilizatorii de sistem și operatorii de sistem în legătură cu accesul reglementat la rețeaua de energie electrică și racordarea instalațiilor de utilizare, a centralelor electrice la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice;
- prevederea expresă a drepturilor și obligațiilor utilizatorilor de sistem în raport cu operatorii de sistem privind racordarea instalațiilor utilizatorilor de sistem, sistarea prestării serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice și/sau deconectarea acestora de la rețeaua electrică;
- pe termen lung, asigurarea posibilității integrării pieței energiei electrice a Republicii Moldova în piață regională a Uniunii Europene.

4. Identificarea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

A. Nu face nimic.

Opțiunea constă în a nu elabora și aproba Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, care să soluționeze eventualele probleme ce pot surveni în legătură cu exercitarea de către un solicitant a dreptului de racordare la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice. Totodată, nu vor fi stabilite clar normele care reglementează prestarea serviciului de transport și de distribuție a energiei electrice (clauzele contractuale obligatorii ale contractelor de transport și de distribuție a energiei electrice, condițiile de prestare a serviciilor ș.a.).

B. Reglementarea clasică.

Obligația de elaborare și aprobare a Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice de către Agenție reiese din prevederile art.7 alin.(1) lit. h), art. 30 alin.(1) lit. j) și art.42 alin. (1) lit. i), din Legea cu privire la energia electrică.

Operatorul sistemului de transport sau de distribuție (operatorul de sistem) este obligat să efectueze racordarea, deconectarea și reconectarea la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice în termenele și în condițiile stabilite de Regulamentul privind racordarea.

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul să solicite racordarea instalației de utilizare, a centralei electrice ce îi aparține la rețeaua de transport sau de distribuție a energiei electrice care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului autorizat prin licență.

În scopul racordării instalațiilor sale de utilizare la rețeaua electrică, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de sistem *avizul de racordare*. Cererea pentru eliberarea avizului de racordare la rețeaua electrică se depune de către solicitant în următoarele cazuri:

- a) necesitatea racordării unei instalații de utilizare;
- b) necesitatea racordării unei centrale electrice;
- c) modificarea instalației de racordare existente (majorarea puterii electrice a locului de consum prescrise în avizul de racordare anterior sau a centralei electrice, reamplasarea instalației de racordare, modificarea nivelului de tensiune, modificarea punctului de măsurare, îndeplinirea unor condiții care necesită introducerea de noi elemente sau modificarea/înlocuirea unor elemente din instalația de racordare cu altele având alte caracteristici tehnice);
- d) majorarea puterii unei centrale electrice, aprobate anterior printr-un aviz valabil sau act de delimitare (instalarea de generatoare electrice noi, înlocuirea unor generatoare cu altele având putere instalată mai mare sau majorarea puterii instalate a generatoarelor existente);
- e) modificarea unui loc de consum prin racordarea de generatoare electrice la instalația de utilizare.

Operatorul de sistem va elibera solicitantului - potențial consumator final avizul de racordare în termen de cel mult 10 sau 15 de zile calendaristice (în dependență de rețeaua electrică de distribuție sau de transport a energiei electrice) de la înregistrarea solicitării și prezentarea documentelor stabilite. Avizul de racordare se eliberează gratuit. Operatorul de sistem va colabora cu solicitantul pentru alegerea și realizarea celei mai avantajoase soluții de racordare.

Orice racordare sau reconectare la rețeaua electrică este efectuată în exclusivitate de către operatorul de sistem în prezenta solicitantului, consumatorului final.

Tariful pentru reconectare se achită de consumatorul final numai în cazul în care deconectarea a avut loc conform prevederilor prezentului Regulament. Se interzice perceperea tarifului pentru reconectare în cazul în care deconectarea instalațiilor utilizatorului de sistem a avut loc din vina furnizorului sau a operatorului de sistem.

Proiectarea și executarea instalației de racordare se efectuează de operatorul de sistem. Solicitantul este în drept să angajeze o altă persoană autorizată pentru proiectarea și executarea instalației de racordare.

În cazul în care operatorul de sistem va proiecta și executa instalația de racordare, operatorul de sistem și solicitantul încheie contractul de racordare. Obiectul *contractului de racordare* îl constituie proiectarea, montarea, recepția, cuplarea și punerea în funcțiune a instalației de racordare. Operatorul de sistem asigură proiectarea și execută lucrările de montare a instalației de racordare.

Proiectarea și executarea instalației de racordare, precum și punerea sub tensiune a instalației de utilizare a unui solicitant potențial consumator final se efectuează de operatorul de sistem după achitarea de către solicitant a costului de proiectare și a tarifului de racordare aprobat de Agenție în condițiile legii. Consumatorul final potențial este în drept să angajeze un proiectant și o persoană autorizată pentru proiectare și, respectiv, pentru executarea instalației de racordare. Aceste prevederi se indică în mod obligatoriu în avizul de racordare eliberat solicitantului de operatorul de sistem.

După coordonarea proiectului de către operatorul de sistem, persoana autorizată angajată de solicitant execută lucrările de montare a instalației de racordare.

Solicitantul se adresează la operatorul de sistem cu cererea de racordare după ce instalația de racordare a fost recepționată. Operatorul de sistem și solicitantul semnează contractul de racordare. În acest caz contractul de racordare prevede doar executarea lucrărilor de racordare, fără executarea instalației de racordare. Solicitantul achită tariful de racordare.

Instalațiile de racordare executate de operatorul de sistem devin proprietatea operatorului de sistem, care este responsabil de exploatarea, întreținerea și modernizarea acestora. Instalațiile de racordare executate de alte persoane autorizate aparțin consumatorilor finali care sunt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem în condițiile stabilite în Legea cu privire la energia electrică.

Pentru a evita posibilele interpretări Proiectul regulamentului prevede clauzele obligatorii contractelor de prestare a serviciilor de transport și distribuție. De asemenea, vor fi prevăzute modele de documente de ex. modelul avizului de racordare care vor putea fi utilizate de operatorii de sistem precum și de solicitanți.

În regulament vor fi prevăzute termenele și condițiile de sistare a prestării serviciilor de transport sau de distribuție a energiei electrice, de întrerupere, de limitare a livrării energiei electrice, de deconectare și de reconectare la rețelele electrice a instalațiilor de utilizare și a centralelor electrice.

Regulamentul va prevedea condițiile de prestare a serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice de către operatorii de sistem precum și drepturile și obligațiile acestora în raport cu utilizatorii de sistem. Ca urmare, în Regulament urmează a fi stabilite următoarele obligații în sarcina operatorului de sistem:

a) obligația de prestare a serviciilor de transport și de distribuție în mod continuu și fiabil, cu respectarea indicatorilor de calitate stabiliți;

b) racordarea, deconectarea și reconectarea instalațiilor de utilizare ale consumatorilor finali la și centralelor electrice la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice;

c) asigurarea și ținerea, în modul stabilit, a evidenței consumului de energie electrică;

d) acordarea utilizatorilor de sistem existenți și celor potențiali de informații necesare pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice.

e) restabilirea, în cel mai scurt timp posibil, livrării energiei electrice în caz de întreruperi neprogramate sau în cazul altor defecțiuni din rețeaua electrică;

f) să anunțe, în modul stabilit, consumatorii finali despre data și durata întreruperii programate a livrării energiei electrice, menționând motivele întreruperii;

g) să racordeze sau să reconecteze în modul și în termenele stabilite instalațiile utilizatorilor de sistem;

h) să asigure, la solicitare, accesul consumatorului final la echipamentul de măsurare;

i) să repare prejudiciile cauzate utilizatorului de sistem;

j) să asigure accesul la serviciul telefonic 24/24 ore al operatorului de sistem, numărul de telefon al căruia se indică în mod obligatoriu în factură.

Prestarea serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice se efectuează de către operatorii de sistem în baza *contractului* de prestare a serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice.

Obiectul contractului pentru prestarea serviciului de transport, de distribuție a energiei electrice va constitui transmiterea energiei electrice prin rețelele electrice vederea livrării lor către utilizatorii de sistem. Operatorul de sistem va publica pe pagina sa oficială web modelul contractului de prestare a serviciului de transport și respectiv de distribuție a energiei electrice care va conține clauzele obligatorii stabilite în anexele la Regulamentul privind racordarea. La solicitarea în scris a utilizatorului de sistem, operatorul de sistem va prezenta, în termen de cel mult 10 zile calendaristice, proiectul contractului pentru prestarea serviciului de transport, de distribuție a energiei electrice .

Se propune stabilirea prin Regulament a normelor privind sistarea prestării serviciului de transport sau de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice.

Sistarea poate fi dispusă de către operatorul de sistem, pentru executarea lucrărilor programate și neprogramate. Prin sistarea prestării serviciului de transport, de distribuție a energiei electrice, operatorul de sistem suspendează temporar prestarea serviciului din punctele de delimitare în rețelele electrice sau din alt punct convenit de către părți.

Operatorul de sistem este în drept să sisteze prestarea serviciului de transport, de distribuție a energiei electrice utilizatorilor de sistem care nu-și onorează obligațiunile contractuale. Prin limitarea livrării energiei electrice operatorul de sistem diminuează cantitatea energiei electrice livrate utilizatorului de sistem.

5. Analiza și compararea opțiunilor

A nu face nimic

În cazul în care, nu va fi întreprinsă nici o acțiune în sensul elaborării și aprobării Regulamentului:

a) nu va fi asigurată implementarea în mod optim a prevederilor Legii cu privire la energia electrică;

b) nu vor fi soluționate problemele ce țin de acordarea accesului reglementat la rețeaua electrică și racordarea instalațiilor de utilizare și a centralelor electrice la rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice;

c) nu vor fi prevăzute expres drepturile și obligațiile utilizatorilor de sistem în raport cu operatorii de sistem privind racordarea, sistarea prestării serviciului de transport, de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice și/sau deconectarea lor de la rețeaua electrică, fapt ce va permite titularilor de licență să se eschiveze de la îndeplinirea obligațiilor inerente activităților pe care le desfășoară;

c) utilizatorii de sistem nu vor putea să beneficieze de un acces eficient la rețelele de transport, de distribuție a energiei electrice;

Astfel nu vor fi respectate prevederile Legii cu privire la energia electrică ceea ce nu este o opțiune viabilă.

Elaborarea Regulamentului - reglementare clasică

a) vor fi stipulate toate procedurile, termenele, criteriile și condițiile de racordare la rețea, obligațiile operatorilor de rețea, condițiile de refuz la racordare.

b) precum și în relațiile dintre operatorii de sistem cu utilizatorii de sistem privind contractarea și sistarea prestării serviciilor de transport, de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice, termenele și condițiile de deconectare și de reconectare la rețelele electrice.

c) va spori gradul de transparență în relațiile dintre utilizatorii de sistem și operatorii de sistem în legătură cu implementarea prevederilor Regulamentului menționat;

d) utilizatorii de sistem își vor cunoaște drepturile și obligațiile sale în raport cu operatorii de sistem privind racordarea, sistarea prestării serviciului de transport, de distribuție a energiei electrice, întreruperea, limitarea livrării energiei electrice și/sau deconectarea lor de la rețeaua electrică;

e) vor fi introduse norme cu privire la eliberarea, actualizarea avizului de racordare la rețeaua electrică, proiectarea și executarea instalațiilor de racordare, apartenența și delimitarea instalațiilor de electrice ale operatorului de sistem și ale utilizatorilor de sistem.

f) concretizarea aspectelor privind încheierea contractului de racordare atunci când instalația de racordare este proiectată și executată de operatorul de sistem sau de o altă persoană autorizată.

g) excluderea eventualelor abuzuri din partea operatorilor de sistem în raport cu utilizatorii de sistem în contextul acordării accesului la rețea

– la etapa racordării;

– la etapa încheierii contractului de transport și distribuție a energiei electrice;

h) separarea la nivelul actelor normative a normelor care prevăd procedura și etapele racordării la rețea, prestarea serviciului de transport și distribuție de către operatorii de sistem, de normele cu privire la relațiile dintre furnizor și consumatorii finali.

Introducerea normelor cu privire la racordare, accesul la rețea, dreptul utilizatorilor de rețea de a încheia contracte de transport și distribuție va crea premisele necesare pentru atragerea de potențiali furnizori pe piața energiei electrice. Mai mult, pe termen lung, implementarea principiilor Comunității Europene va face posibilă integrarea pieței energiei electrice din Republica Moldova într-o piață regională, astfel încât procurarea energiei electrice să fie posibilă și din alte state vecine.

Costuri:

După cum rezultă din analiza cap. 1 al prezentei AIR, Regulamentul privind racordarea va avea impact asupra tuturor participanților la piața energiei electrice, în special, asupra utilizatorilor de sistem precum și asupra operatorilor sistemului de transport, operatorilor sistemului de distribuție.

În raport cu titularii de licențe și cei autorizați, autorii AIR consideră că aprobarea și implementarea Regulamentului privind racordarea nu va afecta negativ activitatea lor.

În ceea ce privește utilizatorii de sistem, se estimează că aceștia nu vor suporta costuri suplimentare de conformare în legătură cu elaborarea Regulamentului propus. Totodată precizăm, că costurile necesare și justificate suportate de titularii de licență în legătură cu obligațiile stabilite în Regulamentul dat vor fi incluse în tariful pentru activitatea de bază sau în tariful calculat conform Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem din sectorul electroenergetic .

Beneficii:

În raport cu costurile ce urmează a fi suportate de participanții la piața energiei electrice, în cazul elaborării și aprobării Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, beneficiile intervenției statului sunt net superioare și incontestabile. Astfel, principalele beneficii majore ale intervenției statului ar putea fi următoarele:

a) Vor fi implementate, în mod corespunzător, prevederile Legii cu privire la energia electrică;

b) Vor fi stabilite în mod clar, transparent și neechivoc drepturile și obligațiile operatorilor de sistem în raport cu utilizatorii de sistem;

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

7. Consultarea

Regulamentul privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice urmează a fi aplicat în raport cu operatorii sistemelor de transport și de

distribuție a energiei electrice și utilizatorii existenți ai sistemelor menționate, precum și potențialii utilizatori.

În acest context, cu privire la oportunitatea aprobării de către ANRE a Regulamentului privind racordarea, Agenția a consultat Ministerul Economiei și Infrastructurii, Consiliul Concurenței, titularul licenței pentru transportul energiei electrice ÎS „Moldelectrica”, titularii licențelor pentru distribuția energiei electrice (ÎCS „RED Union Fenosa” S.A., „RED Nord” SA, „RED Nord Vest” SA), titularilor de licență pentru furnizarea energiei electrice (Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, S.A. „Energocon”), Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova, Confederația Națională a Patronatului, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Federația “CONDRUMAT”.

Totodată, pe pagina WEB a Agenției (www.anre.md, la rubrica Transparența decizională / Consultări Publice) la data de 08.11.2017 a fost amplasat proiectul Regulamentului menționat și Analiza Preliminară a Impactului de Reglementare, astfel încât orice persoană interesată a avut posibilitatea de a accesa documentele respective și de a prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, inclusiv prin poșta electronică, la adresa electronică indicată pe site.

În vederea prezentării propunerilor și comentariilor la proiectele supuse consultării, a fost oferită o perioadă de 10 zile lucrătoare din data notificării, conform prevederile Legii privind transparența în procesul decizional. Până în prezent au fost primite avize din partea Ministerului Economiei și Infrastructurii, ÎS „Moldelectrica”, ÎCS „RED Union Fenosa” SA și SA „RED Nord” Bălți, Consiliului Concurenței, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova .

Toate obiecțiile și propunerile expediate în adresa Agenției au fost examinate și au fost luate în considerație la îmbunătățirea proiectului regulamentului în cauză. Toate propunerile parvenite la proiectul regulamentului, precum și informațiile cu privire la acceptarea sau respingerea acestora (cu explicațiile necesare în cazul în care nu au fost acceptate) sunt prezentate în sinteza propunerilor și obiecțiilor, publicată pe pagina oficială a Agenției.